

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De SS. Anicero & Photino martyribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

Eo autem tempore, quo sanctus Episcopus in eremo morabatur, sanctus Antiochus, tunc presbyter Lugdunensis, pio incitatus officio, ad visendum præfulem suum peregrè proficisci deliberabat, vir sanè vitæ seueritate præcipuus, & qui non immeritò postea in ea sede beato Iusto successerit. Cùm igitur tanti præfulis desiderio terras ac maria transmitteret, beatus Iustus aduentum eius ad eò prænucciassè fertur, ut etiam, quibus diebus quæ loca adiret, exprimeret, ita dicens: Charissimus Antiochus noster hodiè illic moratur. Immo verò illum ipsum diem, quo venturus esset ad eum, indicauit. Porro cùm annis aliquot in eremo Angelis proximam egisset vitam, & tantorum laborum dignus adesset finis, regna calorum scandenti, & in extremis agenti, flens & animo consternatus dixit Viator: Cui me domine relinquis? Beatus Iustus respondit: Nè turberis fili, tanquam solatio destitutus. non ita diu post tu me sequeris. *Quam eius prædictionem, à diuina reuelatione manantem, veram fuisse sanctissimi iuuenis obitus declarauit.*

Anriochus Iusti successor.

S. Iusti obitus.

Itemque Viatoris.

Hoc sanè loco silentio premere nolim Lugdunensium ciuium erga sanctissimum antistitem suum, studium & amorem, ut qui ob absportandum sacrum eius corpusculum in Aegyptum vsque profecti sint, atque illic penè inaccessibleis præardoribus scrutati solitudines, ab ipso solis occasu in Orienti vicina loca profecti, totum ferè orbem pietatis suæ testem effecere: quantumq; se abdiderat atque remouerat verecundissimi senis fuga, tantum se illorum præclara studia intenderunt eius reducendi causa. Nouerant illum eius fugæ cupidum fuisse, nec quòd ipsos deseruisset, ei imputare uoluerunt. Neque enim discesserat ab eis aliquo illorum contemptu, sed compunctione animi, ob eam, quam supra diximus, culpam suscepta. Et certè ostenderunt Lugdunenses se tam præclaro non indignos antistite, cùm gratiæ eius magnitudinem officij gloria æquipararunt: cùm egregij sacerdotis & sancti senis ossa reuerenda fidelissima plebs à longinquis regionibus cum multa alacritate & religione reduxit, & cum lachrymis præ gaudio fuis ea exceperunt: dederuntq; operam, ut qui spiritu cum ipsis erat, esset & corpore, in honorè Domini nostri Iesu Christi: cui est potestas & gloria cum patre & spiritu sancto in secula seculorum, Amen.

Nota studium Lugdunensium erga eius sacrum corpus.

Trasfertur eius corpus Lugdunum

MARTYRIVM SANCTORVM ANICETI COMITIS, ET PHOTINI FRATRIS EIVS

cum socijs, ut habetur in antiquissimo

MS. codice.

VM Diocletianus in ciuitate Nicomedia coram multitudine populorum Christianis diuersa genera tormentorum minaretur, si idolis non sacrificaret: quidam Comes nomine Anicetus, vir optimus, moribus & nobilitate generis præclarus, hoc modo Imperatori respondit: Minæ tuæ, Imperator, quas aduersus Christianos proponis, nullum nobis timorem faciunt, & omnia tormenta tua quali pro nihilo ducimus, nec ad cultum idolorum inclinamus. Quod audiens Diocletianus, & constantiam verborum suorum non ferens, iussit ei linguam præcidi, & postea neruis taurinis tam diu cædi, donè eius viscera nudarentur. Inter hæc tormenta martyr Christi vultum tranquillum portabat, & in conspectu populi Christum voce magna prædicabat. Tunc Imperator furore repletus, iussit eum in theatrum portari, & ad eum fortissimum leonem mitti, qui currens ad sanctum virum, guttas quas facies eius distillabat suis pedibus leniter extergebat. Tunc sanctus Anicetus exclamans, dixit: Gratias tibi ago Domine Iesu Christe, qui me à dentibus huius bestię liberasti: deprecor te, ut in reliquo certamine auxilium dextera tuæ mihi portigas, quò possim scuitiam tyranni vincere, & à te coronam accipere. Hac autem oratione fusa, terræ motus magnus factus est, in quo statua Herculis cecidit, & sanum ciuitatis corrueus, plurimam multitudinem occidit. Quod audiens Imperator, iussit eum decollari. Sed spiculator volens eum decollare, in terram corruit, & immobilis stetit. Videns hoc Diocletianus, dixit: Præparate rotam, & ignem substermentes, eum desuper alligate, ut velociter spiritum exhalet. Quo factò, sanctus Anicetus dixit: Domine

Septemb. 2. Scuit in Christianos Diocletianus Imperator.

Præcidiur lingua S. Aniceti, & is neruis uapular.

Obijcitur leoni, nec læditur.

Oratione statuam Herculis & sanum ciuitatis euertit.

Ab igne &
liquifac-
to plumbo nō
læditur.

Domine Iesu Christe solue me de vinculo isto propter circumstantes, nè terroribus deficiant, sed confortati contra tyrānum, victoriæ coronam à te percipiant. Ad hanc orationem vincula destructa sunt, & ignis extinctus est. Post hæc iussit ollam plumbo repleri & igne succendi, & illuc sanctum Anicetum proijci. Quo facto, visus est Angelus cum martyre in ollam descendere, ad cuius aduentum frigida facta est.

Spiculator
interitus

Eodem tempore frater sancti Aniceti, nomine Photinus, cernens potentiam Christi circa fratrem suum, timore omni deposito & paratus pro Christi nomine pati, de turba, vt fratrem suum deoscularetur, cucurrit, & Imperatori dixit: Erubescere idolorum defensor, dii tui nihil sunt, paratus sum quoque ipse pugnam ingredi, vt simul victoriæ coronam cum fratre meo à Christo consequi merear. Audiens hæc tyrānus, dixit: Percutiat hie gladio. Spiculator autem cum festinaret, vt cum percuteret, conuertens in se gladium, genua sibi præscidit, & in terram corruens expirauit. Imperator dixit: Mittantur in carcerem, donèc excogitem qua morte eos perdam. Igitur post tres dies Diocletianus martyribus sibi præsentatis dixit: Nunc mihi consentite. Si enim mihi confereritis, honoribus & diuitijs vos ampliabo. Cui sancti res-

Varijs tor-
mentis cruci-
antur sancti
martyres.

sponderunt: Honores tui ac diuitiæ sint tibi in perditionem. Tunc furens iussit candelas ad eorū latera poni & postea lapidari. Adhuc impius sæuiens iussit eos ad equos indomitos ligari, & sic per diuersa loca trahi. Cumque traherentur, se inuicem confortabant. Dei autem potentia equi temperati sunt, pedes sanctorum soluti, & ad confusionem inimici quasi in carruco sancti portarentur Deum glorificabant. Post hæc iussit carnes eorum sale cōdiri & in custodiam mitti. Triennio autem expectato, iussit publicas thermas per tres dies incendi, & illic sanctos mitti. Post dies verò duos custodes aperientes thermas, viderūt martyres sine vlla lesione ambulantes. Diocletiano venienti ad thermas sancti dixerunt: Nos in omni certamine victores sumus. Tu autem confusus, in Dei famulos pœnas excogita nouas. Tunc iussit magnum caminum fieri quo posset multam turbam Christianorum colligere. Quo præparato, Christiani multi cum vxoribus & pueris ad martyrium currentes, clamabant: Vnum Deum colimus, Christiani sumus. In caminum igitur æstuantem præcipitati, manus ad cælum leuantes, dixerunt: Gratias tibi agimus omnipotens Deus, qui nos per vni- genitum tum ad istud martyrium congregasti. Extende quæsumus manum tuam & suscipe animas nostras in æternam requiem, quam confessoribus præparasti. Et hæc dicentes, animas Domino tradiderunt. Passi sunt autem sancti martyres Anicetus & Photinus cum alijs multis quarto Nonas Septembris.

In thermis
ardentibus
nō læditur.

Camino
ignis expo-
siti Deo ani-
mas reddūt

VITA ET MARTYRIUM S. AIGVLPHI ABBA- TIS LIRINENSIS ET SOCIORVM EIVS. HABETVR IN

*MS. exemplaribus, sed F. Laur. Surius, mutato stylo, reddidit aliquanto
succinctius, adiectis ad marginem capitibus.*

Estque historia lectu digna.

PROLOGVS AVTHORIS.

Sacrarum
hitoriarū
utilitas.

Inuestissimorum Christi militum præclara certamina, quibus è diabololo & mundo triumpharunt, literarum monumentis ad futurorum notitiam trāsmittere, nemo dubitat esse officij haud vulgaris. Talibus enim & rudimenta tyronum Christi, fideique initia roborantur: qui verò iam progressi sunt in pietatis studijs, spei fiducia animantur, & perfecti charitatis suauitate perfunduntur. His Christi athletæ, nè succumbant, quasi oleo quodam punguntur, & si sint delassati, ceu medicamento quodam pristinae illorum instaurantur vires. Tum verò per hæc illecti & inuitati, sanctorum societati, quos iam tenet beatitudinis sinus, nobis adhuc præclusus, crebrò adiungimur & intersumus: quippè quos nobis charos efficiunt, non tam externa corporum lineamenta, quam ornamenta & prerogatiuæ meritorum. Ex horum collegio nos vnus Aigulphi vitam & agonem scripto comprehendimus, eius charitate nos impellente, cuius amore ille sic & vixit, & passus est. Erunt autem fortassis, qui nobis obijciant, nos hic ceu martyrem proponere & prædicare, quem tamen ob fidem Christi nemo iugularit: antiquitus fuisse martyres, hodiè non itè. Sed de his nō debet idem esse iudicium, quod de vinis, quæ quo sunt
intra-